

Narodowy Spis Powszechny 2021

Powszechny spis ludności powinien spełniać trzy warunki: powszechności (obejmować całą ludność), jednoczesności (musi być przeprowadzony w określonym czasie), imienności (każda osoba ma zostać spisana z imienia i nazwiska). Dodatkowo w Polsce stosuje się zasady regularności (spisy odbywają się wg zaleceń ONZ co 10 lat) oraz bezpośredniości (odpowiedzi na pytania spisowe udziela bezpośrednio osoba spisywana, w wyjątkowych sytuacjach jej najbliżsi domownicy).

Zaplanowany na 2021 r. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań będzie w pełni realizowany przy użyciu interaktywnego formularza spisowego dostępnego na stronie GUS. Obowiązkiem spisowym będą objęte:

- osoby fizyczne stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach, budynkach i innych zamieszkałych pomieszczeniach niebędących mieszkaniami na terenie Polski, osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania;
- mieszkania, budynki, obiekty zbiorowego zakwaterowania i inne zamieszkałe pomieszczenia niebędące mieszkaniami.

Aby zapobiec sytuacji, w której zobowiązany do spisu mieszkaniec Polski nie ma możliwości dokonania samospisu (np. z powodu braku dostępu do urządzeń i Internetu), ustawa zobowiązuje następujące podmioty do udostępnienia odpowiedniego pomieszczenia i sprzętu do realizacji samospisu:

- urzędy statystyczne i pozostałe jednostki statystyki publicznej,
- urzędy wojewódzkie,
- urzędy obsługujące wójtów, burmistrzów, prezydentów miast oraz gminne jednostki organizacyjne.

Lista miejsc, gdzie będzie można dokonać samospisu będzie opublikowana w odpowiednim czasie na stronie GUS i stronie spisu.

Dane spisowe służą do konstruowania operatów losowania dla reprezentacyjnych badań społecznych, dlatego też tak ważne jest posiadanie przez GUS aktualnego operatu (wykazu mieszkań i budynków), będącego podstawą do losowania prób do badań przeprowadzanych w okresach między spisowych. Dodatkowo, prowadzone przez statystykę publiczną coroczne badania bilansowe weryfikowane są wynikami spisów.

Udział w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021 jest obowiązkowy. Odmowa udziału w spisie powszechnym wiąże się z możliwością nałożenia kary grzywny, co jest ujęte w art. 57 ustawy o statystyce publicznej

Bezpieczeństwo danych

Uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania danych oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze zagrożenia, Administrator Danych, którym jest Prezes Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby przetwarzanie odbywało się zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

Wszystkie dane osobowe przetwarzane w ramach prac spisowych są poufne i podlegają szczególnej ochronie, na zasadach określonych w ustawie o statystyce publicznej oraz w ustawie o ochronie danych osobowych. Dane osobowe od momentu ich zebrania stają się danymi statystycznymi i objęte są tajemnicą statystyczną. Zasada tajemnicy statystycznej ma charakter absolutny, jest wieczysta, obejmuje wszystkie dane osobowe i nie przewiduje żadnych wyjątków dających możliwość jej uchylenia.

Osoby wykonujące prace spisowe są obowiązane do przestrzegania tajemnicy statystycznej.

Więcej na ten temat: <https://spis.gov.pl/bezpieczenstwo-danych/>

Jak można się spisać?

Samospis internetowy odbywa się, jak każdy spis powszechny, w wyznaczonym terminie. Respondenci na własnych komputerach lub urządzeniach mobilnych, uzupełniają wymagane dane w interaktywnej aplikacji, dostępnej na stronie internetowej GUS. W związku z trwającą pandemią tegoroczny NSP 2021 będzie głównie realizowany za pomocą formularza spisowego dostępnego na stronie spis.gov.pl. Każda osoba dokonująca samospisu jest uwierzytelniana w systemie teleinformatycznym. Aby uzyskać dostęp do danych, osoba spisująca się używa unikalnego hasła. Aplikacja na bieżąco sygnalizuje, czy respondent właściwie wypełnia rubryki.

Respondenci, którzy nie będą mogli samodzielnie spisać się poprzez formularz internetowy, zostaną spisani jedną z dwóch innych metod:

- wywiadu telefonicznego wspieranego programem komputerowym (CATI)
- wywiadu bezpośredniego prowadzonego przez rachmistrza spisowego i rejestrowanego na elektronicznym urządzeniu przenośnym (CAPI)

Więcej na ten temat: <https://spis.gov.pl/jak-mozna-sie-spisac/>